

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	
Knygotyros istorija	Komunikacija ir informacija 08S	Komunikacijos	
Studijų būdas	Kreditų skaičius	Studijų būdas	Kreditų skaičius
Paskaitos		Konsultacijos	2 ECTS
Individualus	5 ECTS	Seminarai	
Dalyko anotacija			
<p>Knygos istorinių ir bibliografinių žinių kompleksų augimas Vakarų Europoje 17–18 a. Pirmieji knygotyros mokslų veikalai 18 a. pab.–20 a. pr. M. Deniso, É. G. Peignot, T. Horno, J. Ch. Brunet, F. A. Eberto bandymai kurti vientisą žinių apie knygą sistemą kaip istorinę arba filologinę universalų enciklopedinį mokslą. Knygotyros, bibliologijos ir bibliografijos samprata. Knygos mokslų kaip universitetinės disciplinos susiformavimas.</p> <p>Knygotyros tapimas teoriniu mokslu. Knygotyros teorijos pagrindų kūrėjai: P. Otlet (Belgija), L. Živny (Čekija), N. M. Lisovskis, A. M. Loviaginas, M. N. Kufajevs (Rusija), J. Muczowski, K. Piekarskis (Lenkija). Mokslų institucionalizacijos apraiškos: studijų ir mokslų centrų radimasis, mokslų testinių leidinių leidyba. Nacionalinių knygotyros mokyklų susiformavimas. Istorinė, funkcinė, sociologinė, semiotinė, komunikacinė, informacinė, kultūrinė knygotyros paradigmos. L. Febre'o, H. J. Martino, R. Escarpit, R. Estivals'o, R. Chartier (Prancūzija), J. Featherio, J. Simmonso, S. H. Steinbergo (D. Britanija), H. Grundmanno, H. Kunze's, P. Raabe's (Vokietija), E. Eisenstein, R. Darnton (JAV), S. Dahlas (Danija), M. Kovács (Vengrija), K. Głombiowski, K. Migoń (Lenkija), J. E. Barenbaumo, J. L. Nemirovskio, M. P. Jelnikovo (Rusija) ir kt. knygotyros darbai. Esminį poveikį padarę moksliniai serialiniai leidiniai „Gutenberg-Jahrbuch“, „Annales: économiques, sociétés, civilisations“, „Книга: исследования и материалы“, „Studia o książce“. Knygotyra Baltijos šalyse Latvijoje ir Estijoje. Šiuolaikiniai knygotyros teoriniai ir empiriniai tyrimai, naujos jų kryptys bei mokslų institucionalizacijos formos.</p> <p>Knygotyros pradžia Lietuvoje 19 a. Vilniaus universiteto mokslininkų ir jų ugdytinių J. Lelewelio, A. W. Bohatkiewicziaus, J. Platerio knygos mokslų istoriniai ir teoriniai darbai. 19 a. pab.–20 a. pr. knygos tyrimai (S. Baltramaičio, A. Bruotio, V. Gaigalaičio, M. Stankevičiaus, E. Volterio). Savarankiškos knygotyros susiformavimas 20 a. 3-ajame dešimtmetyje. To meto knygotyros dalykų kūrėjai M. Arcimavičienė, Vaclovas Biržiška, P. Galaunė, V. Lastauskis, V. Ruzgas, A. Ružancovas, J. Tumas-Vaižgantas, M. Urbšienė ir kiti. Knygos tyrimų problematikos plėtra, lietuviškosios terminijos formavimasis, knygotyros mokslinės spaudos radimasis, knygotyros veiklą skatinusių draugijų veikla. Knygos mokslų dalykų dėstymo Lietuvos universitetuose pradžia, Bibliologijos katedros veikla, pirmosios knygotyros studijų programos įgyvendinimo bandymai. Nacionalinės knygotyros mokyklos radimasis. Knygotyros raidos netolygumai sovietmečiu. Knygos tyrimų suaktyvėjimas 20 a. 7-ajame dešimtmetyje. Šiandienos mokslų institucinė būklė, tyrimų problematika, mokslinės komunikacijos formos.</p>			
Pagrindinė literatūra			
BIRŽIŠKA, Vaclovas. <i>Knygotyros darbai</i> / Genovaitė Raguotienė, Bronius Raguotis (sud.) Vilnius: Pradai, 1998. 451 p. ISBN 9986776414.			
BOHATKIEWICZIUS, Aleksandras Wiktoras. <i>Veikalas apie visuotinę bibliografiją</i> / Alma Braziūnienė, Aušra Navickienė, Sonda Rankelienė (sud.). Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2004. 270 p. ISBN 9986196582.			
ESTIVALS, Robert. Knygos istorija ir bibliologija. <i>Knygotyra</i> , 1997. t. 31, p. 109–116. (ESTIVALS, Robert. Histoire du livre et bibliologie Revue de Bibliologie. Shema et shématisation. 1993, № 39.)			
LELEWELIS, Joachimas. <i>Dvejetas bibliografinių knygų</i> . 3 tomai. Vilnius: Versus aureus, 2011–2016. ISBN 9789955343400			

T. 1: <i>Pirmosios bibliografinės knygos</i> / Parengė A. Braziūnienė; iš lenkų kalbos vertė A. Baliulienė; komentarų autorius V. Račius. 2011. 320 p., [5] sulankst. iliustr. lap.			
T. 2: <i>Antrosios bibliografinės knygos</i> / Parengė A. Braziūnienė; iš lenkų kalbos vertė A. Baliulienė; komentarų autorius V. Račius. 2015. 448 p., [12] sulankst. iliustr. lap.			
T. 3: <i>Studija ir anotuota asmenvardžių rodyklė</i> / Studijos autorė A. Navickienė; anotuotą asmenvardžių rodyklę sudarė V. Račius, V. Vaitkevičiūtė. 2016. 488 p.			
LELIKOVA, N.K. The Development of Book Science in Russia in the Nineteenth Century and First Third of the Twentieth Century. <i>Solanus</i> , 2001, vol. 15. (Lelikova, N. K. Stanovlenije i razvitije knigovedčeskoj i bibliografičeskoj nauk v Rosiji v XIX–pervoj treći XX v. Sankt-Peterburg, 2004. 415 s.)			
MIGON, Krzysztof. Apie knygotyros istorijos tyrimų poreikį ir naudą: mokslotyrinės analizės bandymas (rusų k.). <i>Knygotyra</i> , 2013, t. 60, p. 19–32. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/1375/777 .			
NAVICKIENĖ, Aušra. Joachimasis Lelewelis – knygotyros ir kai kurių kitų komunikacijos ir informacijos mokslų kūrėjas Lietuvoje. <i>Knygotyra</i> , 2013, t. 60, p. 33–62. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/1374 .			
NAVICKIENĖ, Aušra. Knygotyros mokslas ir studijos. Iš <i>Knygotyra: vadovėlis</i> / Domas Kaunas (sud.). 2-asis leid. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2007, p. 25–54. ISBN 9789986199281.			
NAVICKIENĖ, Aušra. Knygotyros raida Lietuvoje: periodizacija ir chronologija. <i>Knygotyra</i> , 2006, t. 46, p. 9–35.			
NAVICKIENĖ, Aušra. Vilniaus universiteto Bibliologijos katedra 1940–1943 metais. <i>Knygotyra</i> , 2007, t. 48, p. 22–36. Prieiga per internetą: http://www.zurnalai.vu.lt/knygotyra/article/view/8109/5980 .			
RAGUOTIENĖ, Genovaitė. Knygotyros dėstymas Lietuvos valstybės universitetuose ir Vaclovo Biržiškos vaidmuo. <i>Knygotyra</i> , 2000, t. 36, p. 25–33.			
ŽUKAS, Vladas. <i>Gyvenimas knygai. Vaclovas Biržiška</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2012. 582 p. ISBN 9786094591013.			
ŽUKAS, Vladas. <i>Lietuvių knygotyros bruožai</i> . Vilnius: Mokslas, 1989. 227 p. ISBN 5420000946.			
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Pedag. Vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Aušra Navickienė	Dr.	Prof.	NAVICKIENĖ, Aušra. Joachimasis Lelewelis ir jo Dvejetas bibliografinių knygų. Iš LELEWELIS, Joachimasis. Dvejetas bibliografinių knygų. T. 3: studija ir anotuota asmenvardžių rodyklė. Studijos autorė Aušra Navickienė; anotuotą asmenvardžių rodyklę sudarė Vidas Račius, Viktorija Vaitkevičiūtė; leidinio redaktorių kolegija: Domas Kaunas, Alma Braziūnienė, Aušra Navickienė. Vilnius: Versus Aureus, 2016, p. 13–114, 475–484.
			NAVICKIENĖ, Aušra. Estiškų, latviškų ir lietuviškų knygų leidybos apimčių dinamika XIX a. pirmoje pusėje: lyginamoji analizė. <i>Knygotyra</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. 2016, t. 67, p. 7–22.
			NAVICKIENĖ, Aušra. “Contrafaction” in Lithuanian book publishing in the first two-thirds of the nineteenth century: The publication of Apej brostwa

			<p>blaivystes. <i>Lingua Franca: The History of the Book in Translation</i> [interaktyvus]: The Society for the History of Authorship, Reading and Publishing, SHARP, 2016, Issue 2 (Eastern Europe and the Baltic States), [p. 1-18]. Prieiga per internetą: http://www.sharpweb.org/main/wp-content/uploads/2016/06/Navickiene_Paper.pdf</p> <p>NAVICKIENĖ, Aušra. Third level publishing studies: Lithuania, a case study. <i>Libellarium</i> [interaktyvus], 2015, Vol. 8, Is. 1, p. 101–112. Prieiga per internetą: http://www.libellarium.org/index.php/libellarium/article/view/218/331.</p> <p>NAVICKIENĖ, Aušra. Leidybos verslo modelis XIX a. Lietuvoje: profesionalaus leidėjo požiūris. <i>Knygotyra</i>, 2014, t. 62, p. 233–244.</p>
Domas Kaunas	Habil. dr.	Prof.	<p>KAUNAS, Domas. Rašytojos Ievos Simonaitytės 120-metis: atmintis, paveldas ir komunikacija. <i>Knygotyra/Vilniaus universitetas. Vilniaus universiteto leidykla</i>. 2018, t. 70, p. 219-261. ISSN 0204–2061.</p> <p>KAUNAS, Domas. Leonas Panavas (1942–2011): asmenybė, knygos kultūra ir knygrišystė. <i>Knygotyra / Vilniaus universitetas. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla</i>. 2017, t. 68, p. 161-225. ISSN 0204–2061.</p> <p>KAUNAS, Domas. Kristijonas Donelaičio atminties paveldas: studija. Vilnius: VŠĮ Akademinė leidyba, 2016. 472 p. : iliustr.</p> <p>Pirmieji Mažosios Lietuvos lietuviai Kanadoje: Išeivio Jurgio Kavolio 1891–1940 metų dokumentinis paveldas / sudarė „Pratarmę“ (p. 7–16) ir studiją „Jurgis Kavolis ir jo laišakai iš Kanados“ (p. 33–57) parašė Domas Kaunas; [parengė Domas Kaunas, Audronė Matijošienė, Vilija Gerulaitienė]. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2015. 272 p. : iliustr.</p> <p>KAUNAS, Domas. Martyno Jankaus leidybinė veikla iki spaustuvės įkūrimo (1879-1889). <i>Knygotyra</i>, 2014, t. 62, p. 245–272.</p>
Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2018 m. lapkričio 26 d., protokolo Nr. 160000-KI-137			
Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė			